

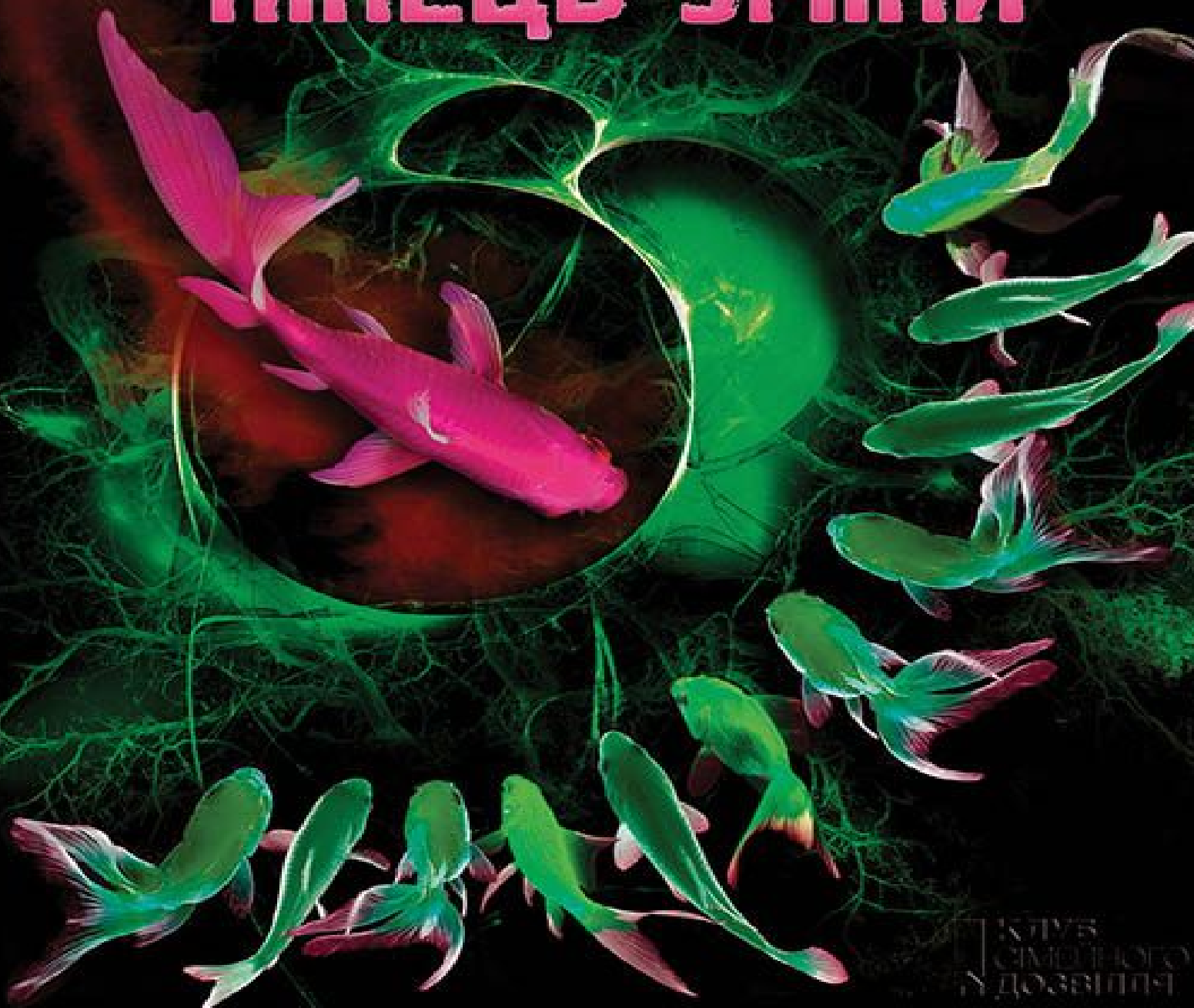
Кінець зміни

Це піднесене і моторошне закінчення містичної трилогії про детективні розслідування Білла Ходжеса, розпочаті в романах «Містер «Мерседес» та «Що впало, те пропало», від всесвітньо відомого американського письменника і майстра хорору Стівена Кінга. Твір було анонсовано під час нагородження першого з цих романів премією Едгара Алана По як кращої книжки жахів 2015 року.

Один за одним здійснюють самогубство люди, що дивом вижили у натовпі, роздавленому божевільним «Мерседесом», та врятовані детективом Ходжесом на дитячому концерті. Але ж вбивця містер «Мерседес» знаходиться у психіатричній лікарні в стані напівовоча... Чий таємничий голос нашіптує страшні слова, після яких жити несила? Білл Ходжес шукає відповідь на це питання, а наввипередки з ним іде невблаганна смерть...

С Т І В Е Н
КІНГ

КІНЕЦЬ ЗМІНИ

КІНЕЦЬ
СІМЕЛНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

**STEPHEN
KING**

END OF WATCH

A NOVEL

**С Т І В Е Н
К І Н Г**

КІНЕЦЬ ЗМІНИ

РОМАН

ХАРКІВ **КЛУБ
СІМЕЙНОГО
2016 ДОЗВІЛЯ**

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
2016

ISBN 978-617-12-1833-8 (epub)

Жодну з частин даного видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
King S. End of Watch : A Novel / Stephen King. — New York : Scribner, 2016. — 432 p.

Переклад з англійської Ганни Яновської

Обережно! Ненормативна лексика!

Дизайнер обкладинки IvanovITCH

Електронна версія створена за виданням:

Кінг С.

К41 Кінець зміни : роман / Стівен Кінг ; пер. з англ. Г. Яновської. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2016. — 448 с.

ISBN 978-617-12-1515-3 (укр.)

ISBN 978-1-5011-2974-2 (англ.)

Фінальний роман трилогії про детектива Білла Ходжеса, чиї розслідування в «Містері Мерседесі» і «Що впало, те пропало» пов'язані з містичною особистістю комп'ютерника-вбивці Брейді Хартсфілда. Під загрозою опиняються підлітки, які колись були врятовані детективом від вибуху на концерті. Але ж знешкоджений Містер Мерседес перебуває у лікарні... Чий таємничий голос нашіптує страшні слова, після яких жити несила? Білл Ходжес шукає відповідь на це запитання, а наввипередки з ним іде невблаганна смерть...

УДК 821.111(73)
ББК 84(7Спо)

© Stephen King, 2016

© DepositPhotos.com / sommaill, обкладинка, 2016

© Shutterstock.com / Dragonfly22, aleksandr hunta, обкладинка, 2016

© Hemiro Ltd, видання українською мовою, 2016

© Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», переклад та художнє оформлення, 2016

Книжка є художнім твором, тож усі згадки про історичні події, справжніх осіб чи місця не є правдивими. Решта імен, місць і подій є плодом авторської фантазії, і будь-яка їх подібність до дійсних осіб — живих чи мертвих — і подій є суто випадковою.

Присвячується Томасові Гаррісу

Знайди мені зброю
На ствол чи два
Візьму собі зброю
Я стрілятиму не боюсь
Знаєш краще не жити ніж
Співати цей самогубчий блюз

Cross Canadian Ragweed¹

¹ Американська альтернативна рок-група (1994—2010). — Тут і далі прим. пер., якщо не вказано інакше.

10 КВІТНЯ 2009 РОКУ. МАРТІНА СТОВЕР

Перед світанком завжди найтемніше.

Ця бородата мудрість спала на думку Робові Мартіну, поки він вів свою «швидку допомогу» Верхньою Мальборо на базу, розташовану на Пожежній, 3. Водію видалося, що той, хто це придумав, справді дещо тямив: вдосвіта стояла така темінь, як у бабака в дупі, а ранок уже не за горою.

Проте світанок великого світла також не обіцяв, навіть наставши; ранок був, так би мовити, похмільний. У повітрі стояв тяжкий туман і відгонив поблизьким озером — аж ніяк не одним з Великих американських. На додачу до цих принад почала сіятися дрібна холодна мжичка. Роб перемкнув склоочисники з середнього на повільний режим. Попереду, вже недалеко, в імлі замаячили дві впізнавані жовті дуги.

— Золоті цицьки Америки! — вигукнув Джейсон Репсіс з переднього сидіння. Роб за п'ятнадцять років попрацював уже з багатьма лікарями «швидкої» на виїздах, і Джейс Репсіс був найкращим з них: веселий і невимушений, коли нічого не відбувається, він моментально зосереджувався і діяв рішуче й холоднокровно, коли щось відбувалося. А зараз він радісно репетував: — Нас треба годувати! Благослови, Боже, капіталізм! Ану-ну, під'їжджай!

— А ти впевнений? — спитав Роб. — Після отого наочного посібника з наслідків цієї фігні, якого ми щойно бачили?

Поверталися вони після виїзду в один з отих здоровенних «макбудинків», що на Цукрових гірках: звідти такий собі Гарлі Гейлен зателефонував на 911, скаржачись на страшні болі в грудях. Він, побачили медики, лежав на дивані в кімнаті, яка серед багатіїв, без сумніву, вважається великою. Чоловік нагадував викинутого на берег кита в блакитній шовковій піжамі. Над ним схилилася дружина, боячись, що той ось-ось дасть дуба...

— «Макдон», «Макдон»! — не вгавав Джейсон: він аж співав, підстрибуючи на сидінні. Від суворого й упевненого професіонала, який щойно вимірював тиск і пульс містерові Гейлену, не залишилося

й сліду (Роб у той час стояв поруч, тримаючи наготові аптечку з усім потрібним для штучного дихання і серцевими ліками). Білявий чуб падав Репсісові на очі, і лікар скидався на чотирнадцятирічного підлітка-переростка. — Та під'їжджай, кажу!

Роб заїхав на парковку. Він і собі б ум'яв булочку з сосискою і, мабуть, один з їхніх товстих буруватих дерунів, великий, як запечений язик бізона.

На під'їзді стояла невелика черга з машин. Роб примостив свою в кінець.

— Але то в мужика ж насправді не серце схопило, — зауважив Джейсон. — Він просто мексиканської хавки об'ївся. Навіть до лікарні відмовився їхати, еге?

Таки відмовився, було. Після того як кілька разів пролунала потужна відрижка і трубний звук із нижчої ділянки, що дало жінці безсумнівні підстави усунутися від дивана на кухню, містер Гейлен сів і сказав, що йому значно краще і що ні, немає потреби везти його до лікарні імені Кайнера. Роб і Джейсон теж вважали, що не треба, послуховавши переказ того, що містер Гейлен з'їв звечора в «Tijuana Rose». Пульс у чоловіка був сильний, хоча тиск не дуже певний — але, мабуть, він у нього такий уже не перший рік, а наразі ситуація стабільна. Автоматичний зовнішній дефібрилятор так і лишився лежати в Робовій полотняній торбі.

— Хочу два яєчні макмафіни і два деруни! — оголосив Джейсон. — І каву чорну. А, дерунів тільки не два, а хай би три.

Роб усе думав про Гейлена:

— Цього разу в нього було нетравлення, але доволі скоро на нього чекає вже серйозне... Інфаркт — як той грім серед неба. Скільки, як ти гадаєш, він тягне? Триста фунтів²? Триста п'ятдесят³?

— Триста двадцять п'ять⁴ мінімум, — відказав Джейсон. — І годі псувати мені апетит!

Роб махнув рукою в бік золотих дуг, що здіймалися з приозерного туману:

— Оця та інші подібні обжирайлівки — половина того лиха, що коїться з Америкою. Як медик, ти ж це, напевне, знаєш. А що їсти зібрався? Це ти за одним махом дев'ятсот калорій зжереш, старий. Ще

ковбаси додай до збочень оцих яєчних — і прямим ходом ідеш до трьохсот фунтів.

— А сам що їстимеш, докторе Здоров'я?

— Булочку із сосискою. Може, дві...

Джейсон поплескав його по плечу:

— Молодець!

Черга просувалася. Від віконечка їх відділяли лише дві машини, коли раптом заревло радіо під комп'ютером, вбудованим у приладову панель. Зазвичай диспетчери говорять спокійно, чітко, по-діловому — а ця поведилася наче крикливий радіодіджей, який обпився «ред була»:

— Усім «швидким допомагаю» і пожежним машинам! У нас НС! Повторюю, НС! Усім «швидким допомагаю» і пожежним машинам — це першочерговий виклик!

НС. Надзвичайна ситуація, з масовими жертвами. Роб і Джейсон презирнулися. Аварія потяга чи літака, вибух, теракт? Це мало б бути щось із цих чотирьох варіантів.

— Локалізація — центр міста, Мальборо-стрит. Повторюю: центр, Мальборо-стрит. Знову повторюю: НС, імовірно з численними загиблими. Діяти обережно.

У Роба Мартіна стисло шлунок. Ніхто ніколи не застерігає діяти обережно, коли йдеться про місце аварії чи вибух газу. Отже, залишається терористичний акт, який, можливо, ще триває.

Диспетчерка повторювала те саме повідомлення. Джейсон увімкнув мигалку і сирену, а Роб крутнув кермо і, зачепивши бампер передньої машини, вивів масивну «швидку» на доріжку, яка проходила навколо «Макдональдса». До центру лише дев'ять кварталів, але якщо там усе прострілюють із «калашів» бойовики «Аль-Каїди», то відстрілюватися їм випадає хіба що з вірного зовнішнього дефібрилятора.

Джейсон схопив мікрофон:

— Прийнято, диспетчере! Це номер 23 з Пожежної, 3. Орієнтовний час прибуття — шість хвилин.

Загули сирени й з інших куточків міста, але за звуком Роб помітив, що їхня машина найближча до місця пригоди. У повітря просочувалося сіряве, чавунне світло, і, коли вони від'їхали від «Макдональдса» на Верхній Мальборо-стрит, їм назустріч викотилася машина, немов виплетена з сірого туману, — великий седан із

пом'ятим капотом й іржавими ґратками радіатора. Якусь мить два промені її потужних фар були спрямовані просто на них. Роб стукнув по клаксону й звернув убік. Машина — начебто «мерседес», хоча важко було сказати точно — метнулася на свою смугу, і за мить вогники її задніх фар уже тьмяно віддалялися в туман.

— Господи Ісусе — близько ж як! — відітхнув Джейсон. — Ти, мабуть, номер не розібрав?

— Ні... — У Роба серце калатало так, що він відчував власний пульс усім горлом. — Я був зайнятий, наші життя рятував. Слухай, а які зараз можуть бути в центрі масові жертви?! Ще ж і чорти навкулачки не билися. Усе, напевне, зачинено.

— Може, автобус перекинувся...

— Наступна спроба! Вони тільки о шостій ходити починають.

Сирени. Кругом, звідусюди сирени, сходяться в один рев — так цятки на екрані радара сходяться в одну. Повз промчала поліцейська машина, але, наскільки міг зрозуміти Роб, вони все одно залишалися попереду всіх решти «швидких» і пожежних.

Отже, маємо шанс спіймати кулю чи гранату шаленого араба під крик «Аллах акбар!» Яка приємність, подумав Роб.

Але робота є робота, тож він завернув угору крутим узвозом до головних адміністративних будівель міста і потворної глядацької зали, куди колись ходив на вибори — доки не переїхав за місто.

— Гальмує!! — закричав Джейсон. — Йоксель, Роббі, ГАЛЬМУЙ!

На них із туману сунули десятки людей — дехто мчав під гору і не міг зупинитися. Дехто кричав. Один чоловік упав, перекинувся, підскочив і побіг далі; з-під його куртки теліпався «хвіст» незаправленої сорочки. Роб побачив жінку з розбитим носом, закривавленими нижче коліна ногами й без черевика. Він панічно зупинив машину: «швидка» смикнулася, і незакріплене барахло полетіло на всі боки. Ліки, пляшки для крапельниць, пачки з голками з незамкнених шафок — порушення інструкції! — перетворилися на снаряди. Ноші, якими вони не стали виносити містера Ґейлена, бухнули об стіну. Якийсь стетоскоп знайшов дірочку — вилетів наперед, врізався в лобове скло і впав посеред приладової панелі.

— Повзімо, — сказав Джейсон. — Тихенько, поповзом, добре? Давай не погіршувати.

Роб ледь-ледь тиснув на газ і рухався узвозом далі вже зі швидкістю пішохода. А люди все йшли і йшли — здається, сотні народу, дехто у крові, більшість — без помітних травм, і всі на смерть перелякані. Джейсон опустив вікно і висунувся.

— Що тут коїться? Хто-небудь, скажіть, що тут таке?!

Від натовпу відділився задиханий, червоний чоловік:

— Там машина! Проїхала крізь юрбу, як газонокосарка. Цей маніяк йобнутий ледь мене не збив. Не знаю, скількох він переїхав. Ми там усі були в загороді, мов ті свині, — там стовпчики поставили, щоб чергу рівняти. Він спеціально... І вони там лежать, як... як, не знаю, ляльки закривавлені... Бачив — четверо точно мертві. Напевно, їх там більше...

Чоловік рушив далі. Уже не побіг — пошкандибав, немовби вичерпавши свій адреналін. Джейсон відстібнувся, висунувся у вікно і крикнув йому вслід:

— А колір ви помітили? Яка машина була?

Чоловік, блідий і змучений, озирнувся:

— Сіра. Здорова і сіра.

Джейсон опустився на сидіння і поглянув на Роба. Жоден з них не промовив уголос того, що подумав: саме з нею вони мало не зіткнулися на виїзді з «Макдональдса». І на рилі в неї була зовсім не іржа...

— Давай, Роббі. Про бардак позаду потім подумаємо. Вези нас на місце, тільки не збий нікого, добре?

— Гаразд.

Коли Роб приїхав на паркінг, паніка вже потроху вщухала. Дехто залишав місце пригоди звичайним кроком, хтось намагався допомогти постраждалим від сірої машини; декілька ідіотів, які бувають у кожній юрбі, фотографували й фільмували все навколо на телефони. Мабуть, хочуть прославитися на весь YouTube, подумав Роб. Хромовані стовпчики разом із натягнутою на них стрічкою з жовтим написом «Проходу немає» валялися на тротуарі.

Поліцейська машина, яка їх обігнала, стояла близько до будівлі, поряд зі спальним мішком, з якого стирчала тонка бліда рука. Упоперек мішка лежав чоловік, а навколо стояла велика кривава калюжа.

Поліцейський махнув «швидкій» рукою: мовляв, проїжджайте вперед, — і рука в русі, у світлі синьої мигалки, теж наче мигтіла й тремтіла.

Роб схопив мобільний інформаційний термінал і вийшов з машини, а Джейсон тим часом оббіг машину й відчинив задні двері. Він із звітти аптечку першої допомоги й зовнішній дефібрилятор. Світало, і Роб зміг прочитати напис на плакаті, що теліпався над головною брамою глядацької зали: «1000 ГАРАНТОВАНИХ РОБОЧИХ МІСЦЬ! Ми — з громадянами нашого міста! МЕР РАЛЬФ КІНСЛЕР».

О, то он чому тут зібрався такий натовп у таку ранню пору. Ярмарок вакансій. Усюди часи нині нелегкі — економіку торік вхопив громоподібний інфаркт, — але в маленькому місті на березі озера було особливо сутужно: робочих місць хронічно меншало ще з початку нового століття.

Роб і Джейсон побігли до спальника, але поліцейський лише головою похитав. Обличчя в офіцера було землистого кольору.

— Оцей чоловік і двоє в мішку — уже мертві. Мабуть, його дружина й мала дитинка. Він намагався їх захистити...

З його горла вирвався уривчастий звук — чи то відрижка, чи блювотний позив, — офіцер затулив рота рукою, прибрав її і показав на іншу постраждалу:

— А оця дама, можливо, ще на цьому світі...

Згадана дама лежала навznak, і її ноги були відкинуті від тіла під таким кутом, який свідчив про серйозну травму. Верх її вихідних бежевих широких брюк потемнів від сечі. Обличчя — те, що від нього залишилося, — було перемашене грязюкою. У жінки була відірвана частина носа і майже вся верхня губа. Зуби в красивих коронках оголилися несвідомим вишкіром. Пальто і половина светра із високим коміром теж з неї були зірвані. На шиї і плечі видніли великі темні синці.

Машина, блядь, її переїхала, подумав Роб. Роздавила, як бурундучка. Він і Джейсон схилилися над нещасною, натягли блакитні рукавички. Поряд із жінкою лежала сумочка, на якій лишився слід від шини. Роб підібрав її і вкинув у задню частину «швидкої»: може, слід виявиться речовим доказом чи що. Та й хазяйка, звичайно, не схоче з нею розлучатися.

Тобто — якщо житиме.

— Дихання припинене, але пульс відчуваю, — повідомив Джейсон.
— Слабкий, майже ниточкою. Стягни з неї светра.

Роб виконав розпорядження, і разом зі светром відвалилася половина ліфчика: бретелі були розірвані. Решту він відсунув вниз, аби не заважала, і став робити непрямий масаж серця, а Джейсон зайнявся штучним диханням.

— То як, у неї виходить? — хвилювався поліцейський.

— Не знаю... — відказав Роб. — У нас оце. У вас ще інші турботи. Якби тут ще рятувальні машини примчали з такою швидкістю, з якою ледве не погнали ми, то загинув би ще хто-небудь.

— Ох ти ж, слухайте, тут всюди поранені лежать. Немов на полі бою...

— Допомагайте, кому можете.

— Вона знову дихає, — повідомив Джейсон. — Ходи зі мною, Роббі, зараз будемо рятувати життя. Вмикай свій термінал і повідомляй до лікарні: зараз привеземо ймовірну травму шиї і хребта, внутрішні ушкодження, травми обличчя і ще бозна-що. Стан критичний. Цифри зараз даю.

Роб вийшов на зв'язок, а Джейсон і далі працював з мішком для штучного дихання. Черговий відповів ментально: голос на тому кінці був бадьорий і спокійний. Лікарня імені Кайнера мала травм пункт першого рівня — який також називали президентським класом — і все необхідне на такі випадки. П'ять разів на рік у лікарні проводилися відповідні навчання.

Роб вийшов на зв'язок, Джейсон виміряв рівень кисню (як і слід було чекати, кепський), після чого швидко витяг з машини шийний корсет і помаранчевий спинотримач. Тепер під'їжджали вже й інші рятувальні машини, туман розвіювався, відкриваючи оку масштаби лиха.

«І це все — одна машина?! — Робові ця думка просто в голові не вкладалася. — Як тут повірити?»

— О'кей, — сказав Джейсон. — Якщо вона не в стабільному стані, то нічого кращого ми для неї зробити не можемо. Заносьмо її на борт!

Обережно, намагаючись утримувати дошку в ідеально горизонтальному положенні, чоловіки перенесли постраждалу до машини, поклали її на ноші-каталку і зафіксували. Бліде спотворене лице, обрамлене хомутом шийного корсету, — жінка скидалася на

ритуальну жертву з фільму жахів... тільки що там вони завжди молоденькі й апетитні, а цієї нещасній було сорок із чимось, може, трохи за п'ятдесят. Можна подумати, що вона занадто стара для пошуку роботи; і одного погляду для Роба було досить, щоб зрозуміти: більше вона роботи шукати не піде. Та й, судячи з усього, взагалі не піде. Якщо їй фантастично поталанить, то, може, паралічу всіх кінцівок вона уникне — у разі, коли все переживе, — але, за здогадами Роба, життя нижче пояса для цієї нещасної вже закінчилося.

Джейсон опустився на коліна, начепив постраждалій на ніс і рот пластикову маску, увімкнув подачу кисню з балона у головах каталки. Маска запітніла — це добрий знак.

— Далі? — промовив Роб, маючи на увазі: чим іще можна допомогти?

— Знайди серед отої хріні, що порозсипалася, епі — чи з моєї торби візьми. Там, надворі я якийсь час чув гарний пульс, а зараз він знову на нитку сходить. І заводься на фіг. З отакими травмами просто диво, що вона взагалі жива.

Роб знайшов під перекинутою коробкою з бинтами ампулу епінефрину і дав Джейсонові. Тоді захряснув задні двері, бухнувся на водійське сидіння і почав заводити мотор. Хто перший прибув на місце — той перший буде в лікарні. Тож слабенький шанс цієї жіночки трохи посилюється. Але попереду все-таки п'ятнадцять хвилин їзди ранковою дорогою; Роб гадав, що вона навряд чи доживе до лікарні імені Ральфа М. Кайнера. З огляду на такі страшні ушкодження, може, їй так буде й краще...

Але вона дожила.

О третій годині наступного дня — їхня зміна вже давно закінчилася, але обидва були занадто рознервовані, щоб навіть думати про повернення додому, — Роб і Джейсон сиділи в кімнаті персоналу й дивилися ESPN⁵ з вимкненим звуком. Всього вони зробили вісім ходок, але та жінка була в найгіршому стані.

— Мартіна Стовер її звали... — нарешті промовив Джейсон. — Вона досі в операційній. Я їм телефонував, поки ти до сортиру ходив.

— І що кажуть — є в неї шанси?

— Ні, але ж вони не залишили її просто так, а це дещо означає. Напевне, вона туди ходила по місце виконавчого секретаря. Я зазирнув у її сумку, документи шукав, щоб групу крові у водійських правах побачити, а там отакий оберемок характеристик. Схоже, гарна була секретарка. Останнє місце роботи — в Американському банку. Скоротили.

— А якщо жива буде, як ти гадаєш — що? Тільки ноги?

Джейсон втупився в екран: баскетболісти прудко бігали майданчиком — і довго мовчав. Тоді промовив:

— Якщо виживе, буде паралізована на всі чотири.

— Точно?

— Дев'яносто п'ять відсотків.

Почалася реклама пива. Молоді люди шалено танцюють у якомусь барі. Усі весело гуляють. А Мартіні Стовер тепер буде не до гульок. Роб спробував уявити, що чекає на цю жінку, коли вона все переживе. Життя в моторизованому візку, який рухається від дмухання в трубочку. Годівля перетертими пюре — або через внутрішньовенну систему. Дихання з респіратором. Справляння потреб у кульочок. Життя в медичній зоні сутінків...

— Крістофер Рів⁶ не так уже й погано влаштувався... — промовив Джейсон, неначе читаючи думки Роба. — Тримався молодцем. Гідний приклад для наслідування. Голову тримав високо. Навіть, здається, кіно знімав...

— Атож, голову тримав, — зітхнув Роб. — Бо хомут не знімав із шиї. Та й помер він уже...

— Вона вдяглася в найкращий одяг, — міркував Джейсон. — Гарні штани, дорогий светр, пальто красиве. Хотіла знову стати на ноги. І тут якась сука приїжджає — і забирає в неї все!..

— А того вже взяли?

— Поки що не чув, щоб взяли. Сподіваюся, коли візьмуть, за яйця повісять.

Наступної ночі, привізши до лікарні інфарктиста, колеги пішли спитати про Мартіну Стовер. Жінка лежала вже в інтенсивній терапії і подавала такі ознаки посилення мозкових функцій, які свідчили: до неї однозначно повертається свідомість. Коли жінка опритомніє, хтось

розповідь їй погану новину: вона тепер паралізована від грудей і нижче.

Роб Мартін був радий, що роль такого вістуна випаде не йому.

А чоловік, якого в газетах називали «Мерседес-кілер», досі гуляв на свободі.

[2](#) Близько 136 кг.

[3](#) 158 кг.

[4](#) 148 кг.

[5](#) Спортивний канал кабельного телебачення.

[6](#) Американський актор і режисер (1952—2004). У 1995 році внаслідок травми отримав параліч усіх кінцівок. Решту життя присвятив громадській діяльності, організував центр з навчання й реабілітації для паралізованих людей.

Z. СІЧЕНЬ 2016 РОКУ

1

Шибка розбивається у задній кишені штанів Білла Ходжеса, після чого лунає радісний хор хлоп'ячих голосів: «Гоооол!!»

Ходжес здригається і підскакує на сидінні. Доктор Стамос — один з чотирьох обов'язкових лікарів, і зранку в понеділок у нього в приймальні не протовпитися. На Ходжеса всі озираються. Він відчуває, як у нього горять щоки.

— Перепрошую, — звертається він до всіх навколо. — Текстова повідомлення.

— І гучне ж! — відзначає літня пані з рідкуватим сивим волоссям і обвислою, наче в біглю, шиєю. Від такого зауваження Ходжес зічується, як хлопчисько, — а йому вже під сімдесят... Ну а дама, однак, у курсі мобільного етикету. — Слід зменшувати звук у громадських місцях або взагалі його вимикати.

— Так, звичайно, звичайно...

Пані повертається до книжки в м'якій обкладинці (це «П'ятдесят відтінків сірого», добряче потерта — схоже, перечитується не вперше). Ходжес витягає з кишені смартфон. Повідомлення прийшло від Піта Гантлі, старого колеги з часів служби в поліції. Піт уже теж скоро полишить цю справу — неймовірно, але правда. Кінець зміни — так у них це називається, але сам Ходжес був не в силах остаточно здати свою зміну й перестати наглядати за порядком. Він зараз керує маленькою, на дві особи, фірмочкою під назвою «Що впало, те пропало». Він називає себе незалежним агентом з вистежування боржників, бо кілька років тому в нього вийшла халепа, після якої ліцензію детективної агенції йому видати не можуть. У цьому місті треба мати зв'язки. Але ж він — приватний детектив, принаймні частину часу ним є.

«Зателефонуй мені, Керміте. Якншвш. Важливо»

Власне, Керміт — це перше ім'я Ходжеса, але для більшості людей він користується другим; від цього його менше порівнюють з жабеням

із «Маппет-шоу». А от Піт має за правило називати його Кермітом. Йому це видається кумедним.

Ходжес уже міркує, чи не сунути телефон назад у кишеню (вимкнувши звук, якщо відшукає в меню опцію «не турбувати»). До Стамоса його ось-ось викличуть, і він волів би відбути консультацію. Як і більшість немолодих чоловіків, він не любить лікарські кабінети. Йому завжди страшно — а раптом там виявиться: щось не просто не так, а справді погано. До того ж знає він, про що хоче поговорити колишній колега: наступного місяця обмиватимуть його вихід на пенсію. Відбуватиметься все в «Raintree Inn», отам, аж біля аеропорту. Там і Ходжес відзначав свою пенсію, тільки тепер він питиме значно менше. А може, взагалі не питиме. Коли він працював у поліції, в нього були деякі проблеми зі спиртним, частково через це розпався його шлюб, але зараз його смак до алкоголю послабився. І стало легше. Колись він читав такий науково-фантастичний роман — «Місяць — суворий господар». Щодо місяця важко сказати, але Ходжес готовий під присягою свідчити, що віскі — ото справді суворий господар, і в космос літати не треба.

Він замислюється над цим, гадає, чи не відписати Пітові, але відкидає цю думку і встає. Велика сила — старі звички.

Жінку на рецепції, судячи з бейджика, звати Марлі. На вигляд їй років із сімнадцять, і вона осяває його бадьорою спортивною усмішкою:

— Він скоро вас викличе, містере Ходжесе, обіцяю. Ми зараз просто трошечки затримуємося. Такий оце понеділок.

— Понеділок — день важкий, — відказує Ходжес.

Вона дивиться немов крізь нього.

— Я на секундочку вийду, добре? Треба зателефонувати.

— Добре, — каже вона. — Тільки далеко від дверей не відходьте. Я вам махну, якщо вас викликать.

— Домовилися. — Ходжес зупиняється коло дами з книжкою. — Що, гарний роман?

Пані підводить очі:

— Ні, але дуже енергійний.

— От і мені казали. А кіно ви бачили?

Вона змірює його здивованим і зацікавленим поглядом:

— А що, є й кіно?

— Так. Вам варто пошукати.

Не те що Ходжес сам його дивився, але Холлі Джібні — раніше асистентка, а тепер повноцінний партнер, пристрасна кіноманка від часів свого важкого дитинства, — намагалася зтягти його на сеанс. Двічі. Саме Холлі поставила йому на телефон рингтон із розбиванням скла. Їй це видавалося прикольним. Ходжесові теж... попервах. Тепер цей звук його дратує. Він пошукає в Інтернеті, як воно замінюється. Як він виявив, в Інтернеті можна знайти що захочеш. І корисне. І цікаве. І смішне.

А є жахливе лайно.

Мобільник Піта дзвонить двічі, і ось уже старий колега на зв'язку.

— Гантлі слухає.

Ходжес каже:

— Слухай уважно, бо тебе, мабуть, потім про це все питатимуть. Так, я на вечірку приїду. Так, після їжі я зроблю кілька зауваг, смішних, але не вульгарних, і скажу перший тост. Так, я розумію, там будуть і твоя колишня жінка, і нинішня пасія, але, наскільки мені відомо, стриптиз ніхто не замовляв. Якщо хтось на таке здатний, то це Гел Корлі, бо він дебіл, то питати треба його...

— Білле, стій. Я не про вечірку.

Ходжес одразу замовкає. Справа не в голосах, які становлять звукове тло на тому кінці, — точно поліцейські голоси, він це відчуває одразу, навіть не розуміючи, про що вони говорять. Ні, зупиняє його інше: Піт назвав його Біллою, а це точна прикмета: справи лайно, і то не на жарт. Спочатку на думку Ходжесові спадає Корінна, колишня дружина, потім дочка Елісон, яка мешкає в Сан-Франциско, потім Холлі. Боже, коли щось станеться з Холлі...

— Що ж таке, Піте?

— Я тут на місці начебто вбивства із самогубством. Хочу, щоб ти під'їхав подивитися. Бери свою бойову подругу, якщо вона доступна і погодиться. Мені страшенно прикро це казати, але вона може тут більше здогадатися, ніж ти...

Фух, не свої. М'язи на животі Ходжеса, напружені, немов щоб прийняти удар, розслабилися. Хоча біль у ньому, через який чоловік записався до Стамоса, не припиняється.

— Звичайно, зможе. Вона ж молодша. Це після шістдесяти нервові клітини мільйонами втрачаєш, це у тебе попереду років за два. А навіщо така стара шкапа, як я, на місці вбивства?

— Тому що це, мабуть, моя остання справа, тому що про неї всі газети напишуть, і тому що — тільки не зомлій там, — тому що я справді ціную твою допомогу. І допомогу Джібні теж. І ви трохи

химерним чином, але пов'язані з цією справою. Воно, може, і збіг обставин, але цілковитої впевненості в мене немає.

— Як пов'язані?

— Ім'я Мартіни Стовер ні про що не говорить?

Якусь мить справді не говорить, але тут — клац! — і все постає перед очима. Туманний ранок 2009 року, маніяк на ім'я Брейді Хартсфілд на краденому «мерседесі-бенц» в'їжджає в натовп шукачів роботи в центрі міста. Убиває вісьмох і завдає тяжких ушкоджень п'ятнадцятьом. У ході розслідування детективи К. Вільям Ходжес і Пітер Гантлі опитали багатьох присутніх на місці злочину того ранку, зокрема всіх тих постраждалих, які залишилися в живих. Найважче було говорити з Мартіною Стовер — і не лише тому, що спотворений рот не дозволяв жінці чітко говорити; її мову розуміла лише мати. Стовер була паралізована від грудей до п'ят. Пізніше Хартсфілд надіслав Ходжесові анонімного листа. Там він назвав цю жінку «показовою головою на патичку». Особливо жорстоким цей огидний дотеп робило те радіоактивне ядро істини, що в ньому містилося.

— Щось мені не уявляється паралізована людина в ролі вбивці, Піте... крім, хіба що, епізоду з серіалу «Криміналісти: мислити як злочинець». Тож я собі думаю...

— Так, зробила все мати. Спочатку порішила Стовер, а тоді себе. Ви їдете?

Ходжес не вагається:

— Їду. І Холлі дорогою прихоплю. Яка адреса?

— 1601, Гілтоп-корт. На Рідждейлі.

Рідждейл — це близьке північне передмістя. Не таке дороге, як Цукрові гірки, але все одно гарне.

— Буду хвилин за сорок, якщо Холлі в офісі.

І вона буде там. Вона майже завжди опиняється за своїм столом уже о восьмій, а то й о сьомій. І схильна сидіти там, доки Ходжес не розкричиться, щоб їхала додому, зварила собі вечеряти й дивилася кіно на комп'ютері. Холлі Джібні — головна причина того, що агенція «Що впало, те пропало» має прибуток. Вона — геніальний організатор, комп'ютерна чарівниця і живе своєю роботою. Ну, правда, ще її життя належить Ходжесові і сім'ї Робінсонів, особливо Джерому з Барбарою. Колись мама Барбари й Джерома назвала Холлі почесним Робінсоном

— і жінка засяяла, мов ясне сонечко. Це Холлі тепер робить частіше, ніж колись, хоча Ходжес волів би, щоб вона сяяла ще частіше.

— Чудово, Керм. Дякую!

— Тіла вже перевезли?

— Оце просто зараз везуть до моргу, але Іззі все зняла на айпад.

Він мав на увазі Ізабель Джейнз, з якою Піт працював, відколи Ходжес вийшов на пенсію.

— Добре. Я тобі еклер привезу!

— Та тут і так ціла булочна. А де ти зараз, до речі?

— Та так, нічого особливого. Зараз їду до вас.

Ходжес закінчує розмову і поспішає до ліфтів.

Сорок п'ята пацієнтка доктора Стамоса нарешті виходить із оглядового кабінету. Консультація для містера Ходжеса була призначена на дев'яту, а вже пів на десяту. Бідолаха, мабуть, уже не витримує, на нього інші справи чекають. Вона визирає в коридор і бачить, як Ходжес розмовляє по мобільному.

Марлі встає і зазирає в кабінет лікаря. Доктор Стамос сидить за столом, перед ним відкрита папка, на ярлику якої надруковано: «Керміт Вільям Ходжес». Доктор роздивляється щось у ній і тремить скроню, наче в нього болить голова.

— Докторе Стамосе! Можна містера Ходжеса кликати?

Лікар підводить голову, потім дивиться на годинник на столі.

— Боже ж ти мій — так! Понеділочок іще той, еге?

— День важкий, — каже Марлі і виходить з кабінету.

— Люблю свою роботу, а от цього в ній не люблю,⁷ — відзначає Стамос.

Тепер Марлі дивується. Озирається на нього.

— Та нехай. То я сам до себе. Кличте його. Хай вже відстріляємося.

Марлі визирає в коридор саме в той момент, коли на другому кінці двері ліфта зачиняються.

⁷ Аллюзія на старий анекдот про пожежника: цими словами той говорить про виїзди на пожежу.

Ходжес зателефонував Холлі з паркінгу коло медичного центру, і, коли він під'їжджає до Тьорнер-білдингу на Нижній Мальборо-стрит, де розташований їхній офіс, вона вже стоїть надворі і між її практичних черевиків стоїть валізка з документами. Холлі Джібні — нині їй уже далеко за сорок, доволі висока і струнка, темне волосся зазвичай зібране в тугу гульку на потилиці. Цього ранку на ній велика тепла куртка «North Face», і капюшон обрамлює маленьке личко жінки. Напевне, це обличчя можна було б назвати звичайним, міркує Ходжес, — але доки не побачиш її очі, красиві й дуже розумні. Щоправда, довго на них не надивишся, бо зазвичай Холлі швидко відводить очі.

Ходжес підводить свою «тойоту-пріус» до бордюру — і Холлі стрибає в машину, скидає рукавички і тримає руки над обігрівачем з пасажирського боку.

— Довго ж ти їхав сюди.

— П'ятнадцять хвилин. З іншого кінця міста. Кожному світлофору кланявся.

— Вісімнадцять хвилин! — виправила Холлі; Ходжес тим часом входив у транспортний потік. — Бо гнав на повній швидкості, а це геть непродуктивно. Якщо тримати швидкість рівно двадцять миль на годину, то зустрічатимеш практично саме зелене світло. У них час виставлений. Я ж уже казала кілька разів. Ну а що ж лікар сказав? Як там твої тести — всі на відмінно?

Ходжес міркує над варіантами, яких лише два: сказати правду чи ухилитись від істини. Саме Холлі, помітивши в нього негаразди зі шлунком, буквально загнала його до лікаря. Спочатку просто ніби тисло, а потім і боліти почало. Мабуть, у Холлі особистісні проблеми, але її надокучливість результативна. Вона як собака з кісткою, інколи думає Ходжес.

— Ще немає результатів, — і це не зовсім і брехня, каже собі Ходжес: адже в мене їх і правда ще немає.

Вона змірює його сумнівним поглядом, а машина вже виїжджає на швидкісну магістраль. Ходжес терпіти не може, коли вона так на нього

дивиться.

— Я простежу, — додає він. — Повір мені.

— Вірю, — відказує колега. — Вірю, Білле.

Від цього чоловікові стає ще гірше.

Вона нахилиється, відкриває валізку і дістає айпад.

— Я тут дещо надивилася, поки чекала. Хочеш послухати?

— Давай-но!

— Мартіна Стовер мала п'ятдесят років, коли її скалічив Брейді Хартсфілд. Тож зараз їй мало б бути п'ятдесят шість. Може, й п'ятдесят сім, але це малоймовірно, бо зараз лише січень, правда ж?

— Атож, навряд чи.

— На той момент, коли вона пішла на той ярмарок до центру, вона мешкала з матір'ю на Платановій вулиці. Не так уже далеко від Брейді Хартсфілда і його матері — така от іронія долі, якщо подумати.

А ще — неподалік від Тома Сауберса і його сім'ї, думає собі Ходжес. У них із Холлі вже була нещодавно справа, пов'язана із сім'єю Сауберсів, — і вона також мала зв'язок із тим, що в газетах називали «бійня з “мерседесом”». Зв'язків, якщо подумати, була сила-силенна. А найдивніша деталь, мабуть, полягала в тому, що та машина, якою Хартсфілд скористався як знаряддям убивства, належала двоюрідній сестрі Холлі Джібні.

— І як же літня жіночка з дочкою — тяжким інвалідом змогла перенестися від Трьох вулиць на Рідждейл?

— Страховка. Мартіна Стовер мала навіть не один шалений страховий поліс, не два, а аж три. Вона трохи схибнута була на страхуванні.

Ходжес про себе відзначив, що тільки Холлі могла промовити такі слова як похвалу.

— Про неї потім кілька статей у пресі було — вона серед тих, хто вижив, найсильніше травмована. Казала, що знала: коли б вона тоді не отримала роботу, то мала б почати платити за ними, всіма по черзі. Вона ж була лише самотня жінка, яка мала підтримувати стареньку матір-удову.

— Яка, врешті, й стала її доглядати.

Холлі киває.

— Дуже дивно, дуже сумно. Але принаймні фінансова підтримка в них була — страховка. Вони навіть непогано влаштувалися у світі.

— Так, — погодився Ходжес, — але тепер вони пішли зі світу.

На це Холлі нічого не каже. Попереду виїзд на Рідждейл. Ходжес прямує туди.

Піт Гантлі набрав вагу, живіт у нього звисає над поясом, а от Ізабель Джейнз у лінялих джинсах і синьому блейзері не втратила ані краплі колишнього шарму. Оксамитовий погляд її сірих очей переходить від Холлі до Ходжеса й назад.

— А ви схудли, — зауважує вона, і це може бути і похвалою, і звинуваченням.

— У нього щось зі шлунком, то він аналізи здав, — каже Холлі. — Результати мали бути сьогодні, але...

— Ну не треба, Холс, будь ласка, — зупиняє її Ходжес. — Це ж не медичний консилиум!

— Ви удвох просто як старе подружжя, — відзначає Іззі.

Холлі спокійно відповідає:

— Шлюб із Біллом зіпсував би наші ділові стосунки.

Піт сміється, Холлі здивовано зиркає на нього, і всі заходять у будинок.

Будинок славний, у стилі Кейп-коду, і в ньому, попри холодну погоду й розташування на горі, дуже тепло. У передпокої всі четверо надягають гумові рукавички й бахіли. Як усе повертається, чудується Ходжес. Наче й не минало ніколи.

У вітальні на стіні картина з окатим хлопчиськом, а на другій — телевізор із великим екраном. Перед ним — крісло і кавовий столик. На столі акуратним віялом розкладено часописи про знаменитостей на зразок «ОК!» і жовта преса типу «Inside View». Посеред кімнати на килимі продавлено дві глибокі канавки. Ось тут вони вчорами дивилися телек, міркує Ходжес. А то й цілими днями. Мати в кріслі, Мартіна в інвалідному візку. Мабуть, тонну той візок важив, он які ями понадавлював.

— А матір як звали? — питає він.

— Дженіс Еллертон. Її чоловік Джеймс помер двадцять років тому, як стверджує... — Піт, чоловік старого гарту, як і Ходжес, ходить не з айпадом, а з блокнотом. Тепер він зазирає в записи. — Як стверджує Івонна Карстерс. Вона і друга помічниця Джорджина Росс знайшли

тіла невдовзі після того, як прийшли сюди вранці перед шостою. Їм за такі ранні приходи додатково платять. Росс нам не дуже допомогла..

— Вона щось нерозбірливе молола, — пояснила Іззі. — А от Карстерс молодцем трималася, голову не втрачала. Одразу зателефонувала в поліцію, і ми вже о шостій сорок прибули на місце.

— Скільки було мамі?

— Точно не знаємо ще, — відказав Піт. — Але не першої свіжості дама.

— Сімдесят дев'ять, — розповіла Холлі. — В архівах новин, які я переглядала, чекаючи на Білла, щоб зібратися на думці, знайшлося, що на момент трагедії в центрі їй було сімдесят три.

— Тяжко на такій старості про інваліда дбати, — прокоментував Ходжес.

— Але жінка була в хорошій формі, — відзначила Ізабель. — Ну, принаймні Карстерс так каже. Сильна. І допомагали їй багато. У неї були гроші, бо...

— ...вони отримали страховку, — закінчує Ходжес. — Мене Холлі дорогою просвітила на цей предмет.

Іззі скоса поглядає на Холлі. Холлі не звертає уваги. Вона роздивляється кімнату. Фотографує поглядом. Принюхується. Проводить рукою по спинці матириного крісла. У Холлі емоційні проблеми, жінка шалено начитана, але при цьому відкрита до відчуттів зовнішнього світу, як мало хто з людей.

Піт каже:

— Дві помічниці приходять зранку, дві вдень, дві ввечері. Сім днів на тиждень. Приватна компанія, — зазирає в записник, — «Хатні помічники». Усе, що треба було важкого підіймати, робили вони. Також є економка Ненсі Елдерсон, тільки, очевидно, її тут немає. У кухонному календарі написано: «Ненсі в Чагрін-фоллс» — позначено сьогодні, вівторок і середу.

Коридором надійшли двоє чоловіків — також у рукавичках і бахілах. Очевидно, з тієї частини будинку, де мешкала покійна Мартіна. В обох у руках пакети з речовими доказами.

— Усе сталося в спальні й ванній, — каже один з них.

— Є у вас щось?

— Ну, десь таке, як і варто було чекати, — каже другий. — Вийняли з ванни кілька сивих волосин, що не дивно, адже в ній милася літня жінка. Знайшли в ванній і сліди калу — але лише сліди. Теж нічого дивного. — Побачивши питальний погляд Ходжеса, спеціаліст додає — Вона носила підгузник. Жінка її підмивала.

— У-у... — кривиться Холлі.

Перший спеціаліст каже:

— Там є і стільчик для душу, але він стоїть у кутку: на ньому рушники складені. Схоже, ним ніхто ніколи не користувався.

— Може, її мочалкою обтирали, — припускає Холлі.

Холлі, вочевидь, досі було гидко — чи то від думки про той підгузник, чи від лайна у ванні, — але її погляд і далі блукав навколо. Вона могла б про щось запитати, кинути якесь зауваження, але здебільшого жінка мовчала: люди завжди її лякали, особливо в замкненому просторі. Але Ходжес добре її знав — ну, принаймні наскільки це можливо — і добре розумів: вона насторожі.

Заговорить вона вже потім, і тут уже Ходжес буде уважний. Минулого року, коли розплутували справу Сауберса, він виявив, що слухання Холлі серйозно окуповується. Вона мислить поза шаблонами, часто за милю від шаблонів, і її здогади можуть виявитися просто надзвичайними. І хоча вона за природою й боязка — Бог її знає, з яких причин, — ця жінка здатна виявляти відчайдушну хоробрість. Саме через Холлі нині Брейді Хартсфілд, той самий «Містер Мерседес», лежить у регіональній клініці мозкових травм «Лейкс» при лікарні імені Кайнера. Холлі шарахнула його по голові шкарпеткою, повною кульок від підшипників, і проломила череп — і Хартсфілд не встиг спричинити катастрофу ще жахливішу, ніж та кривава подія в центрі. Ну а тепер злочинець живе у сутінковому світі, про який головне світило клініки мозкових травм каже: «Стабільний вегетативний стан».

— Паралізованих можна мити в душі, — додає Холлі, — тільки це незручно через те обладнання, до якого вони під'єднані. Тож їх більше мочалкою обтирають.

— Ходімо на кухню, там світліше, — каже Піт, і всі так і роблять.

Перше, що помічає Ходжес, — це сушарка для посуду, де стоїть одна-єдина тарілка — та, з якої востаннє їла місіс Еллертон. Кухонний стіл просто сяє, а підлога така чистісінька, що хоч їж із неї. Ходжес міркує:

напевно, і її ліжко нагорі теж чепурненько застелене. Може, й килими вона пропилососила. А тут отаке — підгузник! Ну, видно, дбала жіночка, про що могла. Колись уже опинившись перед питанням про самогубство, Ходжес може встановити зв'язок.

Піт, Іззі і Ходжес сидять за столом на кухні. Холлі просто сновигає навколо — іноді зупиняється за спиною в Ізабель, поглядаючи на фотографії, які Іззі склала до теки під назвою «Еллертон / Стовер», іноді зазираючи в усілякі шафочки, і її пальці в гумових рукавичках торкаються речей обережно, немов метелики.

Іззі продивляється знімки, гортаючи їх на екрані під час розмови.

На першому фото — дві немолоді жінки. Обидві м'ясисті й широкоплечі, вбрані в червону нейлонову форму «Хатніх помічників», але одна з них (певне, Джорджина Росс, здогадується Ходжес) плаче, обхопивши себе руками за плечі. Друга — Івонна Карстерс — вочевидь, зліплена з міцнішого тіста.

— Вони прийшли сюди о п'ятій сорок п'ять, — розповідає Іззі. — У них є ключ, то вони не мають стукати чи дзвонити. Іноді Мартіна спала до пів на сьому, каже Карстерс. Місіс Еллертон у таку пору вже не спала, вставала десь о п'ятій і тут-таки варила собі каву. А цього ранку жінки прийшли, її не зустріли й запаху кави не почули. То подумали, що хазяйка випадково заспала, то й на здоров'я. Вони навшпиньках пішли до спальні Стовер, онде по коридору, подивитися, чи прокинулася вже вона. І ось що побачили.

Іззі показує наступне фото. Ходжес очікує, що Холлі знову гидливо скаже «у-у...», але жінка мовчить і уважно придивляється. Стовер лежить у ліжку, ковдра сповзла їй до колін. Спотворене обличчя так і не відновилося, але те, що залишилось від нього, має доволі мирний вигляд. Очі заплющені, покручені руки складені на грудях. Із худого живота стирчить годувальна трубка. Її візок, котрий Ходжесу більше нагадує часову капсулу для космонавта, стоїть поряд.

— У спальні Стовер сильно пахло. Але не кавою. Алкоголем.

Іззі гортає. Ось столик біля ліжка Мартіни зблизька. Охайні рядочки таблеток. Подрібнювач, потрібний, щоб давати їх паралізованій жінці. А посередині — дикою недоречністю стирчить 0,75-літрова пляшка горілки «Smirnoff Triple Distilled»; поряд — пластиковий шприц. Пляшка порожня.

— Жінка діяла так, щоб не схибити, — відзначає Піт. — «Смірновка» потрібної дистилляції — це сто п'ятдесят відсотків.

— Я так уявляю, що вона хотіла, щоб із дочкою все сталося якомога швидше, — говорить Холлі.

— Непоганий здогад, — відказує Іззі, але дуже сухо. Їй байдужа Холлі, а Холлі — вона. Ходжес це знає, але не розуміє причини. А оскільки Ізабель вони бачать рідко, то він ніколи не завдавав собі клопоту поспитати про це в Холлі.

— А є подрібнювач зблизька? — питає Холлі.

— Звичайно. — Іззі гортає, і на наступній фотографії подрібнювач для таблеток уже здоровенний, немов летюча тарілка. У його чаші залишаються сліди білого порошку. — Пізніше на тижні знатимемо точно, але видається, що це оксикодон. Вона отримала його за рецептом лише три тижні тому, як свідчить ярличок, а зараз пляшечка з-під нього така сама порожня, як і з-під горілки.

— Мати подрібнила таблетки, вкинула в пляшку і вилила всю горілку Мартіні в трубку для годування. Мабуть, це ще ефективніше за смертельну ін'єкцію.

Іззі знову гортає. Отепер Холлі справді каже «у-у...», але не відводить очей.

Перший знімок ванної, пристосованої під потреби інваліда, — широкий план: видно низьку тумбу з раковиною, так само низько розташовані вішаки для рушників і величезну комбінацію ванни й душової. Душова кабінка зачинена, ванну видно повністю. Дженіс Еллертон лежить у воді, яка закриває її до плечей, у рожевій нічній сорочці. Ходжес гадав, що, коли жінка лягала в ванну, сорочка мала б надутися і спливти на поверхню — але на цьому знімку місця злочину вона прилягає до худенького тіла жінки. На голові в неї поліетиленовий пакет, обв'язаний навколо шиї якимось махровим пояском від купального халата. Із пакета витикається трубочка, приєднана до невеликого балону, що лежить на підлозі. На його боці етикетка із зображенням дітей, які сміються.

— Набір самогубці, — коментує Піт. — Напевне, вона про таке в Інтернеті вчитала. Там багато сайтів, де розповідається, як це робити, докладно і з картинками. Коли ми прийшли, вода у ванній була прохолодна, але сідала вона, напевне, в теплу.

— Це, з ідеї, мало полегшити їй страждання, — додає Іззі, і хоча вона й не каже «у-у...», але її обличчя на мить гидливо напружується, коли вона прогортає до наступного знімку: Дженіс Еллертон зблизька. Пакет запітнів від останнього видиху, але Ходжес помічає: жінка заплющила очі. Вона також відійшла мирно.

— У балоні був гелій, — каже Піт. — Його можна придбати у великих дисконтних крамницях. Узагалі він призначений, щоб кульки надувати на дні народження малим бешкетникам, але цілком годиться й для того, щоб себе вбити, — якщо надягнути пакет на голову. Спочатку запаморочення, потім дезорієнтація — і тоді вже пакет не знімеш, навіть якщо раптом передумаєш. Далі — непритомність, а потім смерть.

— Прогорніть до попереднього, — каже Холлі. — Де всю ванну видно.

— А, — коментує Піт. — Доктор Ватсон, здається, щось помітив.

Іззі гортає назад. Ходжес нахиляється нижче, мружиться: зблизька він бачить уже не так гарно, як колись. І помічає те, що побачила Холлі.

Поряд із сірим шнуром, увімкненим в одну з розеток, лежить маркер. Хтось — напевне, Еллертон, адже її дочка вже своє відписала, — намалював на тумбочці єдину літеру — Z.

— Що скажете про це? — питає Піт.

Ходжес замислюється.

— Це її передсмертна записка, — урешті говорить він. — Z — остання літера в абетці. Коли б вона знала грецьку, тут була б омега.

— Оце і я думаю, — каже Іззі. — Коли подумати, навіть красиво.

— Z — це знак Зорро, — нагадує Холлі. — Мексиканського вершника в масці. Фільмів про Зорро було безліч, в одному був Ентоні Хопкінс у ролі Дона Дієго, але кіно не найкраще.

— Це може бути пов'язано зі справою? — питає Іззі. На обличчі в неї написана ввічлива цікавість, але в голосі помітна шпилька.

— Ще телесеріал був... — продовжує Холлі. Вона, немов загіпнотизована, вдивляється у фото. — У Діснея знімали, ще за чорно-білого часу. Місіс Еллертон могла бачити його в дитинстві.

— Ви хочете сказати, що вона шукала прихисту в дитячих спогадах, готуючись накласти на себе руки? — У голосі Піта Ходжес відчуває сумнів. — Певне, може бути.

— Скоріше повна фігня, — заочує очі Іззі.

Холлі не звертає на це уваги.

— Можна зазирнути в ванну? Я там нічого не торкатимусь, навіть в оцьому. — Вона підіймає маленькі руки в рукавичках.

— Почувайся як вдома, — не замислюючись, відказує Іззі.

Іншими словами, подумки перекладає Ходжес, відчепися й дай дорослим поговорити. Ставлення Іззі до Холлі його не дуже турбує, та й тій воно як з гуски вода — то, мабуть, немає чого й перейматися. Та й справді Холлі сьогодні якась дуже вже непосидюча, кидається на всі боки. Мабуть, річ у фотографіях, міркує Ходжес. Наймертвішими люди виглядають саме на поліцейських знімках...

Холлі побрела дивитися ванну. Ходжес відкидається на спинку стільця, закидає руки за голову, розставивши лікті. Заморочливий шлунок сьогодні зранку не так уже його турбує — мабуть, тому, що він перейшов із кави на чай. Коли так, треба буде заpastися кількома пачками «PG Tips». Як же його втомив постійний біль у шлунку.

— Чи не хочеш сказати, що ми тут робимо, Піте?

Піт зводить догори брови й намагається напустити на себе наївність:

— Що ти маєш на увазі, Керміте?

— Ти мав рацію, це в газети потрапить. Таку фігню в стилі серіалів народ любить, на цьому тлі їхнє життя виглядає краще...

— Цинічно, але, мабуть, правда, — зітхає Іззі.

— ...але будь-який зв'язок із мерседесом-убивцею тут скоріше на рівні домислу і вимислу. — Ходжес не дуже впевнений, що думає саме так, але звучить це непогано. — Тут ми бачимо звичайну евтаназію — літня жінка не витримала страждань дочки. Може, коли Еллертон відкручувала кран на балоні з гелієм, її останньою думкою було: «Скоро ми побачимося, моя люба, — і, коли я ходитиму небесними шляхами, ти будеш поруч!»

Іззі пирхає, а Піт сидить блідий і замислений. Ходжес раптово згадує, що колись давно — може, тридцять років тому — Піт із дружиною втратили первістка, дочку, через синдром раптової смерті немовлят.

— Сумно це — газети день-два з цим носитимуться, але такі речі щодня у світі відбуваються. Щогодини, наскільки я розумію. То кажіть уже, в чому річ.

— Та, мабуть, ні в чому... Іззі каже, що нічого особливого.

— Так і каже, — підтверджує Іззі.

— Мабуть, Іззі гадає, що в мене вже з головою не все гаразд біля фінішу.

— Ні, Іззі так не гадає. Іззі гадає, що тобі час уже витягти з голови таргана під назвою Брейді Хартсфілд.

Вона кидає оксамитовий погляд на Ходжеса.

— Міс Джібні, можливо, і є суцільним клубком нервових тіків і химерних асоціацій, але треба їй віддати належне — вона рішуче зупинила годинник Брейді Хартсфілда. Він тепер валяється в мозковій травматології в Кайнера, і лежатиме, мабуть, доки вхопить запалення легенів і гигне, чим зекономить державі купу грошей. Судити його за те, що він скоїв, не будуть ніколи, і ми всі це знаємо. Його не спіймали за оте побоїще в центрі, але Джібні не дала йому підірвати дві тисячі дітей в глядацькій залі «Мінго» рік по тому. Це, друзі мої, варто визнати. Вважати перемогою і рухатися далі.

— Ух, — реагує Піт. — І довго ж ти тримала це в собі!

Іззі намагається не всміхатися, але їй не вдається. Піт усміхається у відповідь, і Ходжес думає: а вони разом працюють добре, як ми з Пітом працювали. Шкода буде розривати таку пару. Правда шкода.

— Та довгенько, — каже Іззі. — То скажіть йому! — звертається вона до Ходжеса. — Ну це ж, принаймні, не сірі чоловічки з «Секретних матеріалів».

— Ну? — питає Ходжес.

— Кейт Фраес і Кріста Кантрімен, — говорить Піт. — Обоє десятого квітня зранку були в центрі, де Хартсфілд своє зробив. Фраесу було дев'ятнадцять, втратив майже повністю одну руку, зламав чотири ребра, отримав внутрішні ушкодження. Також втратив сімдесят відсотків зору на праве око. Кантрімен — двадцять один рік, поламала ребра, руку, отримала травми хребта, від яких лікування таке тяжке й болюче, що й уявляти не хочу.

Ходжес теж не хоче, але він не раз уже замислювався про долю жертв Брейді. Здебільшого про те, як змінити людям життя на роки за сімдесят страшних секунд... а у випадку Мартіни Стовер узагалі назавжди його поламати.

— Вони щотижня зустрічалися на терапевтичних сеансах у центрі під назвою «Одужання — це ти!» і закохалися. Їм кращало...

потроху... вони збиралися одружитися. І раптом у лютому торік — разом здійснили самогубство. Як співається в якійсь старій панківській пісні — наїлися таблеток і померли.

Ходжес подумав про подрібнювач на столі біля ліжка Стовер. Подрібнювач із рештками оксікодону. Мати розчинила його весь у горілці — але ж на столику, напевне, було й чимало інших наркотичних лікарських засобів. Навіщо вона морочилася з пакетом і балоном, коли можна було проковтнути жменю вікодину, запити жменею валіуму — і порядок?

— Фраес і Кантрімен — це з таких молодіжних самогубств, які трапляються щодня, — зауважує Іззі. — Батьки сумнівалися щодо їхнього шлюбу. Хотіли, щоб ті почекали. А втекти разом вони не могли, правильно? Фраес ледве міг ходити, а роботи не було в жодного. Страховки їм вистачило на те, щоб покривати щотижневу терапію і харчуватися вдома йому і їй, — але це не такий люкс, як отримала Мартіна. Одне слово — трапляється така фігня. Навіть збігом цього не назвеш. Після серйозних травм люди можуть впадати в депресію, а від депресії іноді кінчають із життям.

— Де вони це зробили?

— У спальні Фраеса, — розповідає Піт. — Коли його батьки з молодшим братом поїхали на день до парку «Six Flags». Наїлися таблеток, залізли в ліжку і померли в обіймах одне одного — як Ромео і Джульєтта.

— Ромео і Джульєтта загинули в склепі, — виправляє Холлі, повернувшись із кухні. — У фільмі Франко Дзефіреллі, найкращому за цією п'есою.

— Ага, зрозуміло, — каже Піт. — Спальня, склеп — ну хоч на одну літеру починається.

Холлі бере зі столика номер «Inside View», заломлений так, що видно фотографію Джонні Деппа: на вигляд він чи то п'яний, чи під кайфом, чи мертвий. Чи правда вона цілий день читала скандальні статті в кімнаті? Коли так, то в неї справді був вільний день.

Піт питає:

— У вас досі той «мерседес», Холлі? Отой, що його Хартсфілд украв у вашої двоюрідної сестри Олівії?

— Ні. — Холлі сідає; складена газета лягає на її акуратно зведені коліна. — Я її торік у листопаді обміняла на «пріус», як у Білла. Він бензину багато їв і взагалі екологічно шкідливий. Та й мені моя психолог порадила. Сказала, що коли вже півтора роки минуло, то мене вже він не настільки міцно тримає і його терапевтична цінність вичерпалася. А чому вас це цікавить?

Піт нахиляється вперед і складає руки, впершись ліктями в розставлені коліна.

— Гарстфілд заліз у той «мерс», відімкнувши двері такою електричною штучкою. Її запасний ключ лежав у бардачку. Можливо, він знав, де ключ, а може, бійня в центрі сталася просто тому, що йому пощастило. Ми ніколи напевне не дізнаємося.

А Олівія Трелоні, думає Ходжес, дуже схожа була на свою двоюрідну сестру — як і Холлі, нервова, весь час обороняється, напевне, не любителька тусуватися. Зовсім не дурна, але любити таку непросто. Ми вважали, що вона вийшла з «мерседеса», не замкнувши його й залишивши ключ у запаленні. Ну і тому що, на якомусь первісному рівні мислення, де не діє ніяка логіка, хотіли, щоб саме так усе пояснювалося. Вона дістала всіх. Ми чули її постійні заперечення, зарозумілу відмову взяти на себе відповідальність за власну легковажність. Ключ у сумочці, який вона нам показувала? Ми вирішили, що то запасний. Ми її переслідували, а коли її ім'я дізналася преса, то й вона почала її цькувати. Урешті жінка повірила, що винна вона — озброїла шаленого монстра, який замислив убивство. Ніхто з нас не розглядав імовірність, що вмілий комп'ютерник міг сам зібрати пристрій, який відмикає електронні замки. Навіть Олівія Трелоні про це не подумала.

— Але цькували її не лише ми.

Ходжес не розумів, що сказав це вголос, доки всі на нього не озирнулися. Холлі злегка йому киває, наче вони разом думають про те саме. Що не так уже й дивно, зрештою.

Ходжес продовжує:

— Те, що ми їй так і не повірили, — правда, хоч скільки вона показувала нам свій ключ і замикала машину, тож частково ми відповідальні за те, що вона вчинила, але Хартсфілд стежив за нею, замисливши лиходійство. Це ж ви про це, так?

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ